

Norra Djurgårdsstadens förskolor 2

Tjänsteutlåtande
Dnr: 2017-847-1.2.1.
Sid 1 (34)

Handläggare
Birgitta Blomkvist

Till
Norra Djurgårdsstadens förskolor
2

Telefon: 076-121 00 51

Verksamhetsberättelse VB 2017 för Norra Djurgårdsstadens förskolor 2

Norra Djurgårdsstadens förskolor 2

Hårdvallsgatan 16
115 49 Stockholm
076-121 00 51

birgitta.blomkvist@stockholm.se

stockholm.se

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys.....	4
Administrativa uppgifter	7
Organisations- och ledningsstruktur.....	8
Brukare/Kunder/Klienter.....	10
Chef- och ledarskap.....	11
Medarbetare.....	11
Värdegrund.....	12
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	13
1. Ett Stockholm som håller samman.....	13
1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor.....	13
1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande	19
2. Ett klimatsmart Stockholm.....	20
2.1 Energianvändningen är hållbar.....	20
2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade	20
2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva	21
2.5 Stockholms miljö är giftfri	22
2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund	23
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm	24
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar	24
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm.....	25
4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika	25
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor	26
4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering	27
4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention	28
4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld.....	29
4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla	30
4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande.....	31
4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning	31
Uppföljning av ekonomi.....	32
Uppföljning av driftbudget.....	32

Investeringar.....	33
Medel för lokaländamål.....	33
Övrigt	33
Synpunkter och klagomål.....	33
Övrigt.....	34

Sammanfattande analys

Enhetens utvecklingsområden 2017

Kemikaliesmart förskola: Vi har fortsatt vårt kemikaliesmarta arbete och gått in i nivå 2. Just nu ser vi över våra kemikalieförteckningar för varje förskola. Säkerhetsbladen är under uppdatering. Detta är en del i nivå 1 i vårt kemikaliesmarta arbete som vi jobbar för att upprätthålla.

Vi har under året ökat våra inköp och servering av ekologisk mat (nivå2). Vår andel ekologiska inköp är nu 55,5% till skillnad förra året då andelen var 44,27%. Vi ser att vår strävan mot att öka andelen inköp av ekologisk kost har gett resultat.

Under våren hade vi en inspektion på uppdrag av kemikaliecentrum som gick igenom alla avdelningar på en av förskolorna för att se vilket material som skulle kunna vara aktuellt att rensa bort ur ett kemikaliesmart perspektiv. Endast ett fåtal lekmaterial och förbrukningsmaterial hamnade på listan. Vi fortsätter att ha ett medvetet tänk vid nyinköp.

Värdegrund/bemötande: Vi har fortsatt med värdegrundsdiskussioner för att skapa en gemensam värdegrund. Under 2017 har fokus varit bemötande utifrån barnkonventionen, Lpfö 98, rev 2016 och vår likabehandlingsplan. Vi behöver arbeta mer med vår arbetsmiljö för att minska personalomsättningen och sträva mot en högre nöjdhetsgrad i vårdnadshavarnas upplevelse av barnens trygghet. Vi strävar mot höjd kompetens, kvalité och välmående medarbetare. Vi bedömer att den sjunkande upplevelsen av trygghet till stor del grundar sig i personalens arbetsmiljö. I detta arbete kommer vi att fortsätta våra värdegrundsdiskussioner kring bemötande samt arbetet med barnkonventionen tillsammans med barnen. Även mer direkta åtgärder pågår på avdelning där brister i arbetsmiljön är direkt påtaglig.

Jag upplever att mitt barn känner sig tryggt på förskolan. 2017, 79%, 2016 84% (Förskoleundersökningen 2017)

Pedagogiska lärmiljöer: Vi har arbetat med att skapa pedagogiska lärmiljöer där den röda tråden genom förskolorna ska vara tydlig. Vi har utformat gemensamma mallar för hur vi ska tänka med de pedagogiska miljöerna kring matematik, språk, skapande, naturvetenskap, teknik, värdegrund, bygg och konstruktion. Dess mallar har vi jobbat med sedan 2015. Vi använder oss av våra interna resurser. Personal som har ett extra intresse för att utforma pedagogiska miljöer stöttar och ger råd till övrig personal och avdelningar hur de ska tänka för att utveckla sina pedagogiska miljöer. Vi bedömer att vi behöver fortsätta jobba med våra pedagogiska miljöer och utveckla dessa vidare utifrån barnens intressen och våra gemensamma mallar.

Kulturplan: Under 2017 har ledningen tillsammans med kulturombuden på enheten utformat en kulturplan. Denna har avdelningarna som stöd i sitt arbete kring kultur. Enhetens kulturombud har under året blivit mer insatta i sin roll vilket påverkar enheten i stort då alla medarbetare får upp ögonen för hur vi på enheten vill driva vårt arbete kring kultur. Detta påverkar arbetet tillsammans med barnen i positiv riktning samt att information kring kultur förmedlas ut veckovis i våra nulägesrapporter till vårdnadshavarna. Vi bedömer att vi genom att fortsätta vårt arbete kommer att kunna uppnå ytterligare högre nöjdhetsgrad.

I Förskoleundersökningen har nöjdhetsgraden för hur vårdnadshavarna upplever hur förskolan

ger deras barn möjlighet att ta del av och möta olika sorters kulturutbud på och utanför förskolan ökat från 36% 2016 till 63% 2017

Systematiska kvalitetsarbetet: Vi har under 2017 förtydligat och inkluderat personalen i det systematiska kvalitetsarbetet. Detta genom att samla allt material kring det systematiska kvalitetsarbetet i en pärm som finns på varje avdelning. Allt material är känt av personalen sedan tidigare. Syftet med pärmen är att det ska underlätta för personalen att ha kontroll på det material som behövs för det systematiska kvalitetsarbetet genom att ha allt samlat på en plats. I pärmen finns ett pedagogiskt årshjul där det tydligt framgår när och hur kvalitetsarbetets olika delar ska genomföras. Ledningen och personalen på avdelningarna stöttar varandra vid behov i hur de olika verktygen ska användas och introducerar nyanställd personal.

Tema: Vi har fortsatt med vårt gemensamma tema "barns möte med naturen och närmiljön i Norra Djurgårdsstaden" Vi bedömer att barnen erbjuds en varierad och innehållsrik upplevelse av naturvetenskap. Nöjdhetsgraden har sjunkit något. Vi har fortsatt och kommer att fortsätta arbetet med vårt övergripande tema "barns möte med naturen och vår närmiljö i Norra Djurgårdsstaden" under 2018. Varje avdelning kommer i sin LPP (lokala pedagogiska planering) för vt 2018 att utforma mål för hur de ska lyfta temat.

Jag upplever att mitt barn uppmuntras till att utveckla sin förståelse för naturvetenskapliga fenomen. 2017 87%, 2016 91% (Förskoleundersökningen 2017)

Pedagogisk plattform: 2017 påbörjades implementeringen av Östermalms gemensamma pedagogiska plattform. All pedagogisk personal på Östermalms bjöds in till en gemensam "kick-off" i form av en föreläsning av Emelie Westberg Bernemyr. Hon föreläste kring Pedagogisk dokumentation - teori, filosofi, praktik.

Vi har på våra APT:n haft diskussioner kring de diskussionsfrågor som finns som förslag till implementeringen av den pedagogiska plattformen. Vi kommer att fortsätta dessa diskussioner. I våra interna nätverk på vår enhet som leds av en av våra arbetslagsledare arbetar personalen aktivt med implementeringen av den pedagogiska plattformens observationsmall och veckoreflektionsmall för den pedagogiska dokumentationen. Detta för att mallarna ska bli en naturlig del i personalens görande i vardagen.

I WKI ser vi att det finns ett behov av att utveckla arbetet med den pedagogiska dokumentationen så att den ger underlag för reflektioner och hur innehållet påverkar barns läroprocesser.

Utemiljön: Vi inledde 2017 med en inspirationsföreläsning kring utemiljö, både kring enhetens gårdar men också kring hur man kan jobba med utemiljön i ett vidare perspektiv. Under våren gjordes förändringar i vår utemiljö. Gården på Fjällklockan utvecklas för att bli en väl fungerande förskolegård. Detta medförde att gården var avstängd ett par månader under våren. Ytterligare förändringar kommer att ske långsiktigt. Gården har under en längre tid inte fungerat pga. höjdskillnader, underlag mm. Många klagomål har inkommit från vårdnadshavare. Personal upplever att åtgärderna är nödvändiga i ett pedagogiskt perspektiv. Vi har en gårdsgrupp som planerar för hur vi ska använda gården i pedagogiskt syfte. En del i detta är att personalen ska arbeta mer stationsinriktat. Miljöbidraget kommer att användas för att kunna verkställa planeringen av gården.

En av förskolorna med mycket begränsad gårdsyta har använt miljöbidraget för att lyfta gårdens möjligheter. Gården på Fjällklockan ska utvecklas för att bli en väl fungerande

förskolegård.

KOMPETENSUTVECKLING

ABC - Alla i ledningsgruppen har deltagit i utbildningen ABC (Alla barn i centrum). En personal på enheten har utbildats för att leda ABC nätverk för vårdnadshavare som valfritt anmält sig. Under våren påbörjades ABC-utbildning för övrig pedagogisk personal på enheten i mindre grupper. Under hösten fortgår dessa utbildningstillfällen tills all personal deltagit.

- **TAKK** - Två personal på enheten har genomgått TAKK-utbildning under året. Personalen som gått TAKK använder sig av den i arbetet med barngruppen. Personalen uttrycker att det är ett användbart verktyg för alla barn. Vi bedömer att genom att allt fler får utbildning i TAKK kommer det att gynna flera barn. Vi bedömer att ju fler personal som är utbildad i TAKK desto mer kan vi utveckla detta arbetssätt genom att ta till vara på varandras erfarenheter.
- **Nätverk** - Vi har nätverk, som vi kallar pedagogiska samtal, i mindre grupper. En av våra arbetslagsledare håller i nätverket. Under våren var barnskötarna och förskollärarna blandade i grupperna. Under hösten var barnskötarna och förskollärarna uppdelade i olika grupper. Detta beroende på syfte och innehåll i de olika nätverken. Vi bedömer att det finns ett behov av att ibland få diskutera inom sin yrkesroll och att detta gynnar utvecklingen av kvalitén på avdelningarna. Nätverket har fokus på arbetet med pedagogisk dokumentation där den pedagogiska plattformens observationsmall och veckorefleksionsmall implementeras samt det systematiska kvalitetsarbetet.

Arbetslagsledarutbildning: Vi har i dagsläget två arbetslagsledare på enheten. En förskollärare på enheten har under året genomgått arbetslagsledarutbildningen. Vi bedömer att vi genom att använda en av våra arbetslagsledare i våra nätverk, pedagogiska samtal påverkar vår kvalitet i positiv riktning. Vi behöver se över hur vi kan använda våra arbetslagsledare utifrån deras intresse och kompetens. De som gått utbildningen uttrycker att det inhämtade mycket som de kan använda i sin yrkesroll.

UTVECKLINGSBEHOV

- **Digitalisering** - Digitaliseringen pågår. Varje avdelning har i dagsläget en bärbar dator och en Ipad. Det finns två projektorer per förskola samt en förskola som arbetar med en digitaliserad lupp. Flera avdelningar har påbörjat arbete med programmering utan digitala verktyg. Detta för att introducera barnen i programmering och kodning. Under 2018 planerar vi att köpa in programmeringsrobot för att utveckla detta arbete vidare. All pedagogisk personal har under hösten lyssnat till en föreläsning, med Suzanne Kjällander, filosofie doktor i didaktik och lektor på förskollärarytbildningen vid barn- och ungdomsvetenskapliga institutionen på Stockholms universitet, som heter "Digitala verktyg som en naturlig del av förskolans lärmiljö". Vi bedömer att det finns ett behov av kompetensutveckling kring digitalisering. Vi ser att den föreläsning vi deltog i var mycket uppskattad och att det finns ett intresse hos många i personalen men att de önskar mer kompetens i området. I WKI ser vi ett behov av att utveckla arbetet kring digitalisering. Flera avdelningar ser ett behov av att det ska bli mer tillgängligt för barnen och användas mer aktivt i olika aktiviteter.

Arbetsmiljö - Vi behöver arbeta mer med vår arbetsmiljö för att minska personalomsättningen och korttisfrånvaron och sträva mot en högre nöjdhetsgrad i

vårdnadshavarnas upplevelse av barnens trygghet. Vi strävar mot höjd kompetens, kvalitet och välmående medarbetare.

Medarbetarenkäten - "Mitt arbete känns meningsfullt", 81%

Medarbetarenkäten - "Jag ser framemot att gå till arbetet", 75%

PLANERING

- **PU-tid** - Östermalm har utformat gemensamma riktlinjer för förskollärarnas pedagogiska utvecklingstid (PU-tid). Införandet av PU-tiden har fungerat varierande på olika avdelningar. De som kontinuerligt använder sin PU-tid upplever att den förbättrar kvalitén i verksamheten. Flera upplever att de har svårt att komma ifrån pga. personalbrist mm. Vi behöver fortsatt jobba vidare med att få all personal att förstå vikten av att förskollärarna måste använda sin PU-tid. Vi behöver även arbeta vidare med och konkretisera vad tiden ska användas till och inte. Förskolläraren behöver strukturera upp verksamheten själv eller tillsammans med övrig personal på avdelningen (utifrån förutsättningar) under sin PU-tid för att underlätta för sina medarbetare som är kvar med barngruppen.

UTVECKLING OCH LÄRANDE

Utveckling och lärande - Förskoleundersökningen

Jag upplever att mitt barn uppmuntras till att utveckla sitt matematiska tänkande. 2017 85%, 2016 70%

Jag upplever att mitt barn uppmuntras till att utveckla sin förståelse för naturvetenskapliga fenomen. 2017 87%, 2016 91%

Jag upplever att mitt barn uppmuntras till att utveckla sitt språk. 2017 87%, 2016 79%

Administrativa uppgifter

Verksamhetens namn: Norra Djurgårdsstaden 2 (Förskolan Fjällklockan, Förskolan Ängsklockan)

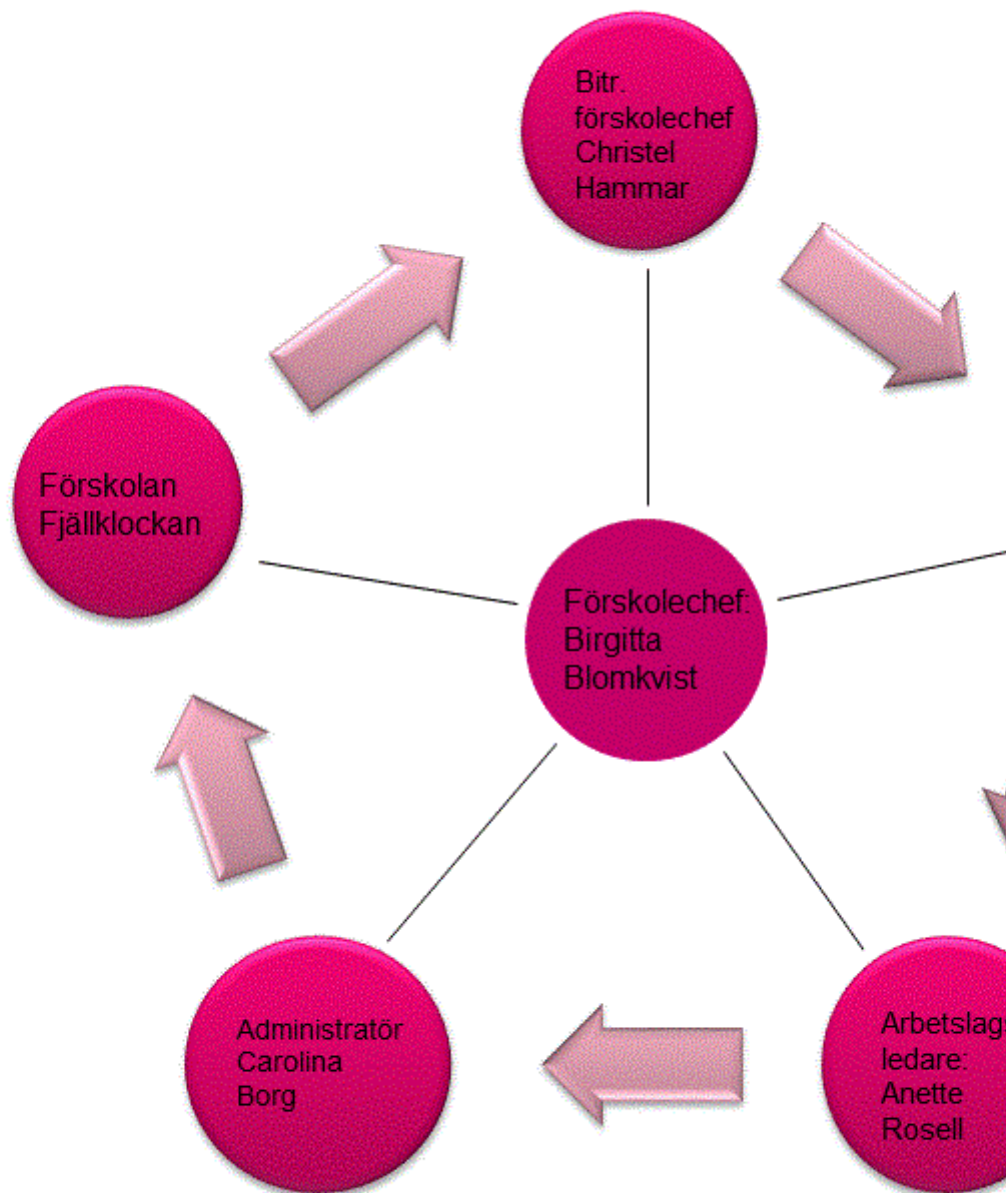
Chef: Birgitta Blomkvist

Tel: 076-1210051

E-post: birgitta.blomkvist@stockholm.se

Adress: Förskolan Fjällklockan, Hårdvallsgatan 16, 115 46 Stockholm, Förskolan Ängsklockan, Hårdvallsgatan 19, 115 46 Stockholm

Organisations- och ledningsstruktur

Organisations- och ledningsstruktur

Norra Djurgårdsstadens förskolor 2 är en kommunal enhet som omfattar två förskolor. Förskolan Fjällklockan och förskolan Ängsklockan. Förskolan Fjällklockan har fem

avdelningar och Ängsklockan har fyra avdelningar. En avdelning på förskolan Ängsklockan är en naturgrupp där stor del av verksamheten bedrivs utomhus. Enheten bedriver förskoleverksamhet för barn i åldrarna 1-5 år. Förskolorna Ängsklockan och Fjällklockan startades under 2015.

Ledningsstruktur:Förskolechef, Biträdande förskolechef och Administratör. Samtliga i ledningsgruppen har förskolläraryt utbildning. Vi har en arbetslagsledare som håller i förskolornas nätverk på enheten.

Interna möten:APT, avdelningskonferens, veckomöte, nätverk.

Arbetsgrupper: Fjällklockan: 5 avdelningar (Fjälltoppen, Fjällbräcken, Fjällspiran, Fjällsippan, Fjällvivan)Ängsklockan: 4 avdelningar (Björnarna, Lodjuren 1, Lodjuren 2, Naturgruppen)

Resursanvändning:Förskollärare och barnskötare på avdelningarna med uppdrag utifrån utbildning och våra styrdokument. Gemensam ledningsgrupp i nystart med en strävan mot att skapa en röd tråd i enheten där bland annat det systematiska kvalitetsarbetet kommer att ligga i fokus 2017.Gemensam kock och köksbiträde för båda förskolorna i enheten.

Arbetslagsledare: Vi har en utbildad arbetslagsledare i enheten. Arbetslagsledaren leder våra pedagogiska samtal (nätverk) i enheten. Under HT-17 utbildas ytterligare en arbetslagsledare i enheten.

Lokaler: Fjällklockan - nybyggda lokaler i två våningar. Fristående byggnad. Ängsklockan - nybyggda lokaler i ett plan. I flerfamiljshus. En av fyra avdelningar ligger enskilt i samma byggnad, i en affärslokal.

Samverkan: Fjällklockan och Ängsklockan samverkar genom APT och nätverk med strävan mot att båda förskolorna ska vara lika attraktiva för våra brukare och medarbetare. Köket samverkar mellan förskolorna.

APT: Vi har arbetsplatsträff en gång i månaden. Vi har fasta återkommande punkter på mötet. Vi startar alltid mötet med en pedagogisk diskussion och varje avdelning delar med sig hur de jobbar med vårt gemensamma tema "barns möte med naturen och vår närmiljö"

AK: Avdelningarna har avdelningskonferens en gång i månaden. Avdelningsansvarig ansvarar för mötets innehåll i samråd med kollegor samt att protokoll förs för att kunna följa upp det som diskuterats och beslut som tagits.

PU-tid: Arbetet med att implementera en väl fungerande PU-tid för förskollärarna fortskrider. Vi behöver se över PU-tiden organisatoriskt så att den fungerar likvärdigt på alla avdelningar.

Pedagogiska plattformen: Implementering av den pedagogiska plattformen kommer att pågå under HT-17.

Veckomöte: Varje vecka har en från varje avdelning möte för att stämma av veckan som kommer. Då mötet ibland uteblivit på grund av frånvarande deltagare kommer en fast dagordning att möjliggöra mötet oavsett antal tillgängliga deltagare. Protokoll skrivs av en deltagare och sätts upp i personalrummet. Det är all personals egna ansvar att ta del av innehåll och beslut.

Nätverk: Varje tisdag har vi nätverk i mindre grupper. Under HT-17 kommer förskolornas personal blandas i grupperna. Enhetens arbetslagsledare håller i nätverket.

Matråd: Varje termin har vi matråd, personal och kökspersonal. Vi har även barnmatråd där representanter från barngrupperna får möta kökspersonalen för att få inflytande i vilken mat som serveras på förskolorna.

Lokal samverkan: På de lokala samverkansmötena med kommunal och lärarförbundet lyfts frågor som berör hela enheten och ibland enskilda förskolor.

Samverkan med skolan: Vi har inte haft utvecklad samverkan med skolorna. Under våren utökas samarbetet. Vi följer den nya plan som utformats av förvaltningen/skola/förskola.

Samverkan med vårdnadshavarna: Vi ska tillsammans med vårdnadshavarna skapa de bästa möjliga förutsättningar i mötet av barnets två världar. I den dagliga kontakten arbetar vi för att varje vårdnadshavare ska känna sig välkommen att framföra sina idéer, synpunkter och förslag i öppen dialog. Samverkan sker främst i den dagliga kontakten, introduktion, förskolerådet, föräldramöten och utvecklingssamtal, nulägesrapporter (nyhetsbrev) veckovis från avdelningarna samt månadsbrev från förskolechef.

VFU: Vi har på enheten tre stycken VFU-utbildade förskollärare och tre barnskötare som studerar till förskollärare. Under året har vi inte haft någon extern elev.

Material: Vi har ett gemensamt klimatsmart tankesätt vid inköp av material.

Informations och kommunikationsteknik: Vi kommunicerar och informerar våra vårdnadshavare genom olika information- och kommunikationskanaler som:

- Dagliga mötet med vårdnadshavare/föräldrar
- Månadsbrev mailas till föräldrar från förskolechef.
- Nulägesrapporter mailas veckovis från avdelningarna kring den pedagogiska verksamheten.
- Anslagstavla i entré där information som gäller hela förskolan finns.
- Förskoleråd två gånger per termin.
- Föräldramöte en gång per termin.
- Utvecklingssamtal

Varje avdelning har en bärbar dator och lärplatta. I gemensamt kontor finns en stationär dator att tillgå.

Avdelningarna har mobiltelefoner (Iphones) som också används som kamera för att dokumentera verksamheten.

Gemensam bärbar projektor finns.

Brukare/Kunder/Klienter

Vi utvecklar vår verksamhet utifrån förskolans styrdokument och ett professionellt bemötande. Barn och vårdnadshavare ska bli sedda och lyssnade på och känna att vi bemöter dem utifrån behov. Genom vårt förhållningssätt vill vi skapa och förstärka vår kultur där barnen är i centrum. Vårdnadshavarna är välkomna att lämna synpunkter eller klagomål till ansvarig personal eller förskolechef.

Vi har fokuserat på att utforma en gemensam värdegrund. Detta har vi gjort återkommande på APT genom gemensamma diskussioner utifrån olika frågeställningar. Bemötande är en viktig del i våra värdegrundsdiskussioner. Detta är ett pågående arbete som vi kommer att fortsätta

med under HT-17.

Vår målsättning är att ha en rak och öppen dialog med våra brukare för att i samverkan kunna skapa bästa möjliga verksamhet för varje barn. För att nå ut till våra vårdnadshavare erbjuder vi flertalet kommunikationsvägar. Vi kommunicerar främst i det dagliga mötet, andra kommunikationsvägar är inskolningen, föräldramöten, förskoleråd, utvecklingssamtal, nulägesrapporter (veckobrev) från avdelningarna, månadsbrev från förskolechef samt mail och telefonkommunikation.

Förskolerådet är en mötesplats för vårdnadshavare och representanter från förskolan där övergripande verksamhetsfrågor diskuteras. Mötet sker två gånger per termin. Förskolerådet öppnar upp och synliggör brukarnas synpunkter och klagomål samt förslag på utvecklingsmöjligheter i en direkt kommunikation.

Ledningsgruppen håller ett möte per år för nya vårdnadshavare, fler vid behov, där övergripande information ges kring förskolan och enhetens organisation samt möjlighet att ställa frågor till ledningen. Vi informerar här om möjligheten att komma med synpunkter och klagomål.

Beslutet rätt till heltid har påverkat verksamheten då dagarna hos flertalet av barnen med syskon hemma blivit längre. För oss har detta betytt att vi har fler barn under en längre perioden av dagen. Det har dock inte resulterat i att vi ändrat personalens schematider eller anställt fler personal. Personalen uttrycker att arbetsbördan ökat. Vi behöver analysera om de ökade antal timmar för barnen bidrar till större sjukfrånvaro hos personalen och därmed fler vikarier.

Chef- och ledarskap

Ett ledarskap som alltid utgår från ett värdegrundat arbetssätt. En närvarande chef som informerar och ger förutsättningar genom att lyssna, stötta och utveckla verksamheten i ständig dialog med medarbetarna. En aktiv ledningsgrupp med fokus på uppdraget samt ett öppet klimat som skapar en positiv anda för utveckling och lärande. Målen är kopplade till våra styrmedel, så som läroplan, skollag och budget.

Mål och styrmedel tas upp vid mötestillfällen så som APT, avdelningskonferenser och utvecklingsdagar.

I den dagliga dialogen med medarbetarna om utveckling och lärande blir det ett reflekterande som gynnar utvecklingen och lärandet. Ledarskapets verktyg som medarbetarsamtal, medarbetarenkäter och förskoleundersökningen är också redskap för utveckling.

Medarbetare

För att stötta medarbetare och arbetslag vill vi skapa ett klimat där diskussioner om verksamhetens utveckling och barnens bästa ligger i fokus. Detta sker vid olika former av möten. Genom en närvarande ledningsgrupp som ser verksamhetens dagliga arbete skapar vi förutsättningar för en öppen dialog.

Resultatet från förskoleundersökningen och verksamhetsplanens åtaganden och medarbetarsamtal ligger främst till grund för planerade kompetenshöjande insatser i form av föreläsningar, enskilda kurser och utbildningar. Även medarbetarenkäten kommer att ligga till

grund 2017. För att ta vara på engagemanget hos medarbetarna uppmuntras personalen till fortbildning. Vi kommer att ha tre barnskötare som fortbildar sig till förskollärare.

För att skapa ett större engagemang hos medarbetarna är målet att all personal ska vara delaktiga i alla processer i verksamheten. Vi kommer under 2017 att utveckla och tydliggöra personalens involverande i det systematiska kvalitetsarbetet genom att skapa en förståelse för den röda tråden från VP till barnens utforskande och lärande och vidare till VB.

Varje avdelning skriver avdelningsvis en LPP (lokal pedagogisk planering) utifrån enhetsmålen i verksamhetsplanen. Här skriver personalen ner mål och arbetssätt. Vårt mål är att den ska bli ett levande dokument som förtydligar arbetssättet och det systematiska kvalitetsarbetet. LPP:n följs upp varje månad på avdelningskonferensen och utvärderas terminsvis.

I VP 2017 är personalen delaktiga. Detta genom att i våra enhetsmål skapa aktiviteter utifrån den pedagogiska verksamheten. Inför nästa VP kommer personalen att bli delaktiga i utformningen av enhetsmålen.

Vi kommer under 2017 att satsa på att förtydliga arbetslagens ansvar (förskollärarens och barnskötarens) och vilka förväntningar som ledningsgruppen har. Utifrån vår gemensamma pedagogiska plattform har vi valt att utveckla ett kompletteringsmaterial som ska underlätta för personalen i planeringen och utvärderingen av verksamheten. En sammanställning av våra verktyg finns i en pärm på varje avdelning (Östermalms pedagogiska plattform, årshjul, observationsmallar, planeringsmall, uppföljning- och utvärderingsmall, grundrutiner, avdelningsansvar, ledningsansvar).

Vi kommer under HT-17 fortsätta vår kompetensutveckling i form av nätverk inom enheten. Vår arbetslagsledare håller i nätverken där vårt systematiska kvalitetsarbete har fokus tillsammans med pedagogisk dokumentation och hur vi tydliggör den "röda tråden" i verksamheten.

Personal har olika ansvarsområden som kultur- och läsombud, miljöombud, fackliga ombud, VFU ansvariga, hälsopedagoger och beställningsansvariga.

Introduktion av nyanställda: Vid rekrytering är befintlig personal delaktig genom att träffa den/de personer som är aktuella för tjänsten. Första dagen den nyanställde kommer för att jobba välkomnar vi personen och ger nycklar, inloggningsuppgifter och kläder. Vi har en pärm med information för våra nyanställda, där viktig och bra information angående förskolan och den anställde finns. Denna information ger vi också muntligt till den nyanställde i form av en powerpointpresentation. Bland annat ges information om LISA, KOLL, Planeringstid, möten, Tystnadsplikt, friskvård, Kemikaliesmart förskola, utrymningsplan och information om vårt gemensamma tema "Barns möte med naturen och vår närmiljö i Norra Djurgårdsstaden"

Värdegrund

Då vi fortsatt är en ny enhet kommer vi att arbeta vidare med vår enhets värdegrund och olika värdegrundsfrågor. Vi kommer, under HT-17, att ha fokus på bemötande i olika former (barn-vuxna, vuxna-vuxna, barn-barn) med barnkonventionen, Lpfö 98, rev 2016 och vår likabehandlingsplan som grund i våra diskussioner. Vi utformar tillsammans en värdegrundad verksamhet utifrån de gemensamma diskussionerna.

Personalen är delaktiga i utformningen av vår likabehandlingsplan. Genom delaktighet skapar vi ett mer levande dokument som syns i verksamheten.

Enheten har rutiner för att tidigt upptäcka och dokumentera diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Genom kartläggning får vi syn på vad som behöver åtgärdas. Vi ser vi över rutiner samt ser över miljön och utformar den utifrån barnens behov med alla barns bästa i fokus.

Kartläggning sker kvartalsvis. Vi observerar miljön – vad händer? – när händer det? – var händer det? Observera/dokumentera/reflektera =förändra

I det dagliga mötet är det i första skedet mycket viktigt för oss att alla hälsar på varandra oavsett om det är kollegor, vårdnadshavare, barn eller andra besökare på förskolan. Detta är en viktig grund för oss i Norra Djurgårdsstaden 2. Detta gör vi för att skapa goda relationer och ett öppet klimat där vi tillsammans skapar bästa möjliga förutsättningar för att alla ska känna sig sedda, hörda och respekterade.

I enhetens förskolor vill vi att barnen känner sig välkomna och respekterade oavsett vem man är. Vi tror på barns kompetens och ser dem som individer som har rätt att få uttrycka sina åsikter, tankar och känslor samt respekteras och lyssnas på. Hos oss ser vi alla barn som allas barn, där vårt mål är att de ska känna sig trygga med all personal i huset. Detta gör vi genom att i det dagliga mötet förmedla vårt förhållningssätt och arbetssätt i kommunikation med våra brukare. Andra kommunikationsvägar är inskolningen, föräldramöten, förskoleråd, utvecklingssamtal, nyhetsbrev från avdelningarna, månadsbrev från förskolechef samt mail och telefonkommunikation.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor

— Ingen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel enheter som genomför systematiskt barnsäkerhetsarbete	100 %			100 %	100 %	tas fram av nämnden	2017
Analys Barnsäkerhetsronder genomfördes i april och oktober. Vi kommer fortsätta dessa ronder kontinuerligt.							
  Andel förskollärare av totalt antal anställda (Årsarbetare)	28 %		28 %	34,8 %	41 %	41 %	VB 2017
Analys Vår andel förskollärare är just nu låg. Vi har under hösten rekryterat förskollärare vilket kommer att leda till att andelen ökar							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
under 2018							
  Andel förskollärare som genomgått kompetensutveckling inom genuspedagogik/normkritik	0 %			0 %	0 %	Öka	2017
Analys Ingen personal har kompetensutvecklats inom genuspedagogik under året.							
  Andel nöjda föräldrar	81 %			85 %	85 %	87 %	2017
Analys Vi uppnår ej vårt årsmål på 85% nöjda föräldrar. Vi strävar alltid mot en högre nöjdhetsgrad.							
  Antal barn per grupp	14,1 barn/avd.			15 barn/avd.	16	16	VB 2017
Analys Vi uppnår vårt årsmål. Vi har fullt i våra i våra barngrupper.							
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,5 st			5,2 st	4,9	4,9	VB 2017
Analys Vi uppnår vårt årsmål.							
  Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget	3,5			3,7	3,8	3,8	2017
Analys Vi uppnår ej vårt årsmål, men är nära. Vi strävar dock alltid för att resultatet och därmed kvalitén ska öka.							
  Svarefrekvens på förskoleundersökningen	65 %				80 %	80 %	2017
Analys Vår svarefrekvens är låg och vi behöver informera vårdnadshavare vikten av deras medverkan. Vi behöver hitta strategier för hur personalen kan vara delaktiga i påverkan av vårdnadshavarnas deltagande.							

Nämndmål:

Alla barn utvecklar sina språkliga, kommunikativa, matematiska och naturvetenskapliga förmågor och kunskaper

— Ingen

Förväntat resultat

Varje barn utvecklar utifrån sina förutsättningar sin förståelse för språkliga, matematiska, naturvetenskapliga och tekniska begrepp. Den pedagogiska miljön stödjer och utmanar varje barns utveckling och lärande genom att inspirera till utforskande och lek.

Enhetsmål:

Alla barn utvecklar sina matematiska förmågor och kunskaper i förskolan

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Se barns glädje, intresse och förståelse för matematikens grunder och möjligheter genom att matematiken kontinuerligt genomsyrar och lyfts i barnens vardag på ett lustfyllt sätt.

Analys

Utveckling och lärande - Förskoleundersökningen

Jag upplever att mitt barn uppmuntras till att utveckla sitt matematiska tänkande. 2017 85%, 2016 70%

Analys: Genom att vi i vår VP lagt in gemensamma aktiviteter kring matematik gör vi bedömningen att matematiken förtydligats i verksamheten för både barnen och vårdnadshavarna.

På avdelningarna har man arbetat med matematiken genom tex byggprojekt. Barnen har konstruerat ritningar och skapat byggen därefter samt diskuterat läge och position.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Jämföra, sortera, kategorisera	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Vi bedömer att avdelningarna arbetar med målet på olika sätt. En av avdelningarna har tex jämfört pinnar, sorterat och katagoriserat utifrån form och storlek för att sedan kunna bygga sin myrstack.			

Enhetsmål:

Alla barn utvecklar sina naturvetenskapliga förmågor och kunskaper i förskolan

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Se barns glädje och intresse för naturvetenskap genom att naturvetenskap kontinuerligt genomsyrar och lyfts i barnens vardag på ett lustfyllt sätt.

Vårt gemensamma tema "barns möte med naturen och närmiljön i Norra Djurgårdsstaden" genomsyrar verksamheten

Analys

Utveckling och lärande - Förskoleundersökningen

Jag upplever att mitt barn uppmuntras till att utveckla sin förståelse för naturvetenskapliga fenomen. 2017 87%, 2016 91%

Analys: Vår bedömning är att barnen erbjuds en varierad och innehållsrik upplevelse av naturvetenskap. Nöjdhetsgraden har sjunkit något. Vi fortsätter arbetet med vårt övergripande tema "barns möte med naturen och vår närmiljö i Norra Djurgårdsstaden".

En avdelning började leta projekt genom att titta på byggnader och konstruktioner i närområdet och upptäckte då en myrstack som lade grund för fortsatt arbete (en byggnad i myrvärlden). Utifrån barnens inlytande hittade man alternativa vägar och riktningar i projektet

som kommer fortskrida under vt-18.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Gemensamt tema "Barns möte med naturen och närmiljön i Norra Djurgårdsstaden"	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Även då resultatet sjunkit något bedömer vi att man genomgående på enheten arbetat aktivt med vårt gemensamma tema.			
 Naturruta	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Vi ser att naturutan är ett levande arbetsätt. Avdelningarna arbetar lite olika då vissa använder sig av en plats och andra ett träd eller buske. Syftet består och man uppmärksammar och analyserar förändringar i vår miljö.			
 Samlar naturmaterial	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Snickar Erik, vår tillgång för barnen att besöka i sin verkstad, bedömer vi bidragit mycket till arbetet med naturmaterial. Han hjälper dem att se möjligheter och att använda sin fantasi i skapandet och byggandet. Vi upplever även att många avdelningar använder naturmaterial inte bara att skapa med utan också till lek.			

Enhetsmål:

Alla barn utvecklar sina språkliga och kommunikativa förmågor och kunskaper i förskolan

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Se barns glädje och intresse för språk och kommunikation genom att matematiken kontinuerligt genomsyrar och lyfts i barnens vardag på ett lustfyllt sätt.

Analys

Utveckling och lärande - Förskoleundersökningen

Jag upplever att mitt barn uppmuntras till att utveckla sitt språk. 2017 87%, 2016 79%

Analys: Vi ser en tydlig förbättring med arbetet kring språk. Vårt arbete med språk har förtydligats i vår VP. Detta har gjort att arbetet med språk förtydligats i verksamheten för både barn och vårdnadshavare. Vi ser att detta har bidragit till en högre nöjdhetsgrad.

Vi bedömer att vi fortsatt behöver utveckla och lyfta arbetet kring andra språk än svenska som flertalet av barnen har.

Vi bedömer att tack vare att flera utbildats i TAKK samt att vi lyft barnens språkutveckling i verksamhetsplanen har barnen utmanats och erbjudits i språkutvecklande aktiviteter.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Boksamtal	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Vår bedömning är att boksamtal är genomgående ett levande arbetsätt. Flera avdelningar har jobbat med bokprojekt där barnen har fått med sig en bokpåse hem för att lägga sin favoritbok i. Barnet har berättat för de andra om vad de tycker om boken, vem de fått den av mm. Boken läses tillsammans och vidare har barnen arbetat med olika uttrycksformer såsom bild, lek, sång, rörelse, musik och drama kring bokens innehåll.			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse

Nämndmål:

Barn och unga på Östermalm har goda och jämlika uppväxtvillkor

— Ingen

Förväntat resultat

Andel barn som lever i familjer som uppbär ekonomiskt bistånd minskar. Den höga inskrivningsgraden i förskoleverksamheten bibehålls. Varje barn är inkluderat och erbjuds förutsättningar till att utveckla det framtida samhället. Former för pedagogisk samverkan mellan förskolan och skolan stärks.

Enhetsmål:

Barnen bemöts utifrån alla människors lika värde

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Alla ska känna sig välkomna oavsett vem man är.

Analys

Vi bedömer att vi bemöter barnen utifrån alla människors lika värde. Vi bedömer dock att arbetet kring bemötandet kontinuerligt behöver lyftas och diskuteras för att upprätthålla ett likvärdigt bemötande.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Bemötande	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Vi ser att kvaliteten i bemötandet är något ojämn och vi bedömer att arbetet med detta behöver fortsatt fokus.			

Enhetsmål:

Barnens verksamhet har god och jämlik kvalitet

◆ Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Verksamheten ska ha en likvärdig och god kvalitet oavsett förskola eller hemvist.

Analys

Vi bedömer att vi ej har en god och jämlik kvalitet på alla avdelningar. Vi bedömer dock att vi under året närmast oss en mer god och jämlik kvalitet. Detta genom handledning och ett mer

tydligt strukturerat arbetssätt där våra gemensamma verktyg i enheten är viktiga i processen. Vi kommer fortsatt arbeta för likvärdighet.

Den pedagogiska utvecklingstiden har fungerat olika bra på olika avdelningar men vi bedömer att förskollärarna som tar ut sin tid kontinuerligt upplever att tiden är viktig och skapar större förutsättningar för en verksamhet av god kvalitet. Vi i ledningsgruppen stöttar de förskollärare som ännu inte fått den pedagogiska utvecklingstiden att fungera fullt ut.

Vår bedömning är även att genom våra pedagogiska samtal (nätverk) som en av våra arbetslagsledare håller i, så höjs möjligheten till jämn kvalite över enheten.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Pedagogisk plattform	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Vår bedömning är att arbetet med den pedagogiska plattformen måste få vidare fokus. Under APT har vi diskuterat kring frågorna för implementering med detta behöver mer förankring. Mallarna bedömer vi används kontinuerligt på avdelningarna.			

Nämndmål:

Föräldrar är trygga i sin föräldraroll

— Ingen

Förväntat resultat

Föräldrar får stöd i sitt föräldraskap i vardagen genom generella föräldrastödsprogram.

Enhetsmål:

Förskolan stöttar föräldrarna i sitt föräldraskap.

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Ett tryggt föräldraskap.

Analys

Vi bedömer att vi stöttar föräldrarna i sitt föräldraskap genom ett kontinuerligt, dagligt samarbete mellan hem och förskola. Nästan all personal har under året hunnit att gå ABC-kurs. Vi bedömer att detta kommer att utöka personalens kunskaper och förbättra vårt arbete med att kunna stödja vårdnadshavarna i sitt föräldraskap.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 ABC-utbildning	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Vi bedömer att ABC kursen varit en framgång som fått många att tänka till och öka sin förståelse kring barns bästa. Både som vårdnadshavare och personal. Vi bedömer att detta utvecklat vårt samarbete med vårdnadshavarna.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande

— Ingen

Nämndmål:

Tillgången till kulturaktiviteter är god.

— Ingen

Förväntat resultat

Invånarna har tillgång till ett rikt och varierat kulturutbud. Alla, oavsett ålder och förutsättningar, ska ges möjlighet att uppleva och själva utöva olika former av kultur.

Enhetsmål:

Barnen erbjuds kulturaktiviteter i vår närmiljö

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Barnen får uppleva och känna glädje och delaktighet av kulturen i vår närmiljö. Alla barn blir erbjudna ett brett utbud av kulturaktiviteter utifrån mognad.

Analys

Vi bedömer att vi erbjuder barnen kulturupplevelser i vår närmiljö. Vi bedömer dock att vi behöver utveckla hur vi kommunicerar kring vad kultur är.

Vi utformade en kulturplan under 2017 och bedömer att denna hjälpt arbetet med att skapa högre nöjdhet hos vårdnadshavarna.

I förskoleundersökningen ser vi en höjning i mötet med kulturupplevelser från 34% 2016, till 63% 2017.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Föreställningar	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Vi bedömer att kulturplanen och medvetenheten kring kulturpengen bidragit till ökningen av föreställningar och kulturupplevelser i vår enhet.			
 Utflykter	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Vi bedömer att avdelningarna dagligen går på utflykter. Skogen, vattendrag/viken, Stora Skuggan och 4H-gården besöks kontinuerligt och vi bedömer att barnens och personalens utforskande av dessa platser följer vårt övergripande tema.			

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Energianvändningen är hållbar

— Ingen

Nämndmål:

Verksamheterna använder energi på ett hållbart sätt

— Ingen

Förväntat resultat

Minskad negativ miljöpåverkan och energiförbrukning. Nämnden bidrar till en hållbar energianvändning genom att anpassa arbetssätt, förändra beteenden och genomföra energibesparingsåtgärder i verksamheterna.

Enhetsmål:

Enheten arbetar medvetet med energibesparing.

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Medveten energianvändning.

Analys

Vi bedömer att vi arbetar medvetet med energibesparingar i den mån vi kan påverka.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade

— Ingen

Nämndmål:

Transporter inom nämndens verksamheter är miljömässigt hållbara

— Ingen

Förväntat resultat

Medarbetarna använder sig av kollektivtrafik, gång och cykel som transportmedel i tjänsten. Verksamheterna använder i möjligaste mån miljömässigt hållbara färdmedel.

Enhetsmål:

Enhetens leveranser är miljömässigt hållbara

Uppfylls helt

Förväntat resultat

Färre leveranser.

Analys

Vi arbetar för att minska antalet leveranser i den mån vi kan. Vi bedömer att vi gör vad vi kan för miljömässigt hållbara leveranser.

Enhetsmål:

Enhetens utflykter är miljömässigt hållbara

Uppfylls helt

Förväntat resultat

Fler utflykter som är miljömässigt hållbara.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva

Ingen

Nämndmål:

Nämnden minskar uppkomsten av avfall och ökar återvinningen

Ingen

Förväntat resultat

Verksamheterna återbrukar och hushållar med material och arbetar för minskad uppkomst av avfall. Avfall återvinns i största möjliga utsträckning, och matsvinnet minskar

Enhetsmål:

Enheten minskar uppkomsten av avfall och återvinner

Uppfylls helt

Förväntat resultat

Material sorteras och återvinns.

Minskat matsvinn.

Minskad pappersförbrukning.

Analys

Vi bedömer att vi minskar uppkomsten av avfall samt återvinner. Vi använder oss av

matkvarn för vårt matavfall. Förskolorna har utformat sin egen återvinningsstation där barnen varit delaktiga. Vi bedömer att vi genom detta påverkar våra barns förhållningssätt till återvinning och vikten av denna. Enheten har uppnått förväntat resultat av användandet av papper. Pedagogerna arbetar medvetet med att medvetandegöra barnens användande av papper.

Enheten har minskat matsvinnet bla.genom att införa salladsbuffe' i matsalarna. Där varje bord själva lägger upp så mycket grönsaker som går åt. Barnen har lärt sig att de kan ta flera gånger i stället för att servera allt på borden. Barnen får dessutom själva hämta mat i köket,och fylla på till sina bordskompisar, vilket lett till minskat matsvinn.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Källsortering	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Vi bedömer att då båda förskolorna nu har sina återvinningsstationer igång så har vi möjlighet att utveckla arbetet vidare med barnen och utöka deras och våra kunskaper inom området. Vi ser att båda förskolorna arbetar mot samma mål.			
 Skräpplockardagen	2017-04-01	2017-12-31	
Analys Vår bedömning är att skräpplockardagen är något spännande för barnen som de deltagit i aktivt. Att vi fick material från Häll Sverige rent gjorde aktiviteten roligare.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5 Stockholms miljö är giftfri

— Ingen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel av stadens förskolor som har genomfört alla åtgärder på nivå 1 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola	100 %			100 %	100 %	95%	2017
Analys Vi bedömer att vi nu är i nivå två, men att det krävs insatser för att upprätthålla nivå 1. Detta gör vi genom att all personal uppdaterar sig genom den webbaserade utbildningen samt informerar nya medarbetare om vårt arbete.							
  Andel inköpta ekologiska livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	55,53			44,27	52,94 %	40%	2017
Analys Vi fortsätter att öka vår andel ekologiska inköp.							

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är giftfria

— Ingen

Förväntat resultat

Verksamheterna minskar användningen och exponeringen av skadliga kemikalier. Andelen ekologisk och vegetarisk mat i verksamheterna ökar.

Enhetsmål:

Enhetens förskolor är giffria

Uppfylls helt

Förväntat resultat

På sikt, en giftfri förskola.
Ökad andel ekologiska och KRAV livsmedel.

Analys

Vi bedömer att vi är en giftfri enhet. Då vi är relativt nystartade har vi haft ett giftfritt tänk från början. Vår bedömning är att vi fortsatt kommer att vara giftfria med stöd från förvaltningen kring utvecklingen och kunskaperna kring giftfritt. Vi har ökat vår andel ekologiska och KRAV livsmedel samt utökat antalet dagar med vegetarisk kost vilket ökat tack vare nya kunskaper och kontinuerlig information till vår kock i köket. Genom kockarnas nätverk ges utbildning som kommer hela enheten tillgodo.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund

Ingen

Nämndmål:**Nämnden påverkar utformning och material i verksamhetslokaler och i bostäder**

Ingen

Förväntat resultat

Nämndens lokaler uppfyller stadens krav på god inomhusmiljö. I planeringen av nya bostäder och vid förbättring av allmänna lokaler anpassas material och utformning så att hälsorelaterade risker minimeras. Luftkvaliteten inomhus förbättras och ljudnivån är god.

Enhetsmål:

Förskolans val av material är klimatsmart

Uppfylls helt

Förväntat resultat

Vi är en klimatsmart förskola.

Analys

Vi bedömer att vi har goda kunskaper kring klimatsmart förskola men att det är viktigt att fortsatt inkludera nyanställda. Vi har ett medvetet tänk kring material som köps in till förskolan och undviker plaster i största möjliga mån.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 kemikaliesmart web-utbildning	2017-01-01	2017-12-31	
Analys De nyanställda har inte genomfört webutbildningen i den utsträckning vi önskat. Vi bedömer att vi måste skapa en hållbar rutin kring detta så att alla nya medarbetare genomgår utbildningen.			

Enhetsmål:

Hälsofrämjande åtgärder

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Lokalernas material och utformning anpassas så att hälsorelaterade risker minimeras. Luftkvaliteten inomhus förbättras och ljudnivån är god.

Analys

Vi är en enhet i ett nybyggt område där lokaler och material är anpassat för att minimera hälsorelaterade risker. Vi bedömer detta som en fördel i vårt arbete kring en klimatsmart förskola. Vi har ett medvetet tänk kring material som köps in till förskolan och undviker plaster i största möjliga mån. Vi bedömer dock att införandet av mer lekmaterial i trä och andra hårda material istället för plast försämrar ljudkvaliteten. Vi motverkar detta i största möjliga mån genom te.x mattor och ljuddämpande bord. I en av matsalarna har vi ljuddämpande material på väggarna. Enheten arbetar också för att få en god ljudnivå genom tex.arbeta i mindre grupper, vilket vi ser goda resultat.

KF:s inriktningsmål:

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

Ingen

Nämndmål:

Alla chefer och medarbetare tar ansvar och vidtar åtgärder för att ha budget i balans med fokus på effekter för invånarna.

Ingen

Förväntat resultat

Budget i balans för enheterna, positivt resultat för nämnden och god effekt för stadsdelens invånare. Personal uppmuntras till att finna långsiktiga och kostnadseffektiva lösningar till nytta för invånare och brukare.

Enhetsmål:

Enhet med en budget i balans.

◆ Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Vi har en budget i balans.

Analys

Vi har ej en budget i balans. Vi bedömer att vi inte kommer att uppnå en budget i balans under året. För att uppnå en budget i balans bedömer vi att vi måste växa till en större enhet med fler antal barn. Detta för att öka intäkterna och därmed uppnå en budget i balans.

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika

— Ingen

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är jämställda och resurserna fördelas lika efter behov.

— Ingen

Förväntat resultat

Ett genus- och antirasistiskt perspektiv är integrerat i verksamheterna. Arbete med jämställdhetsanalys vidareutvecklas.

Enhetsmål:

Enheten rekryterar personal utifrån ett jämställdhetsperspektiv

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Vi respekterar alla människors lika värde

Analys

Vi bedömer att vi rekryterar personal utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Vi bedömer att mångfald berikar och utvecklar vår verksamhet positivt.

Enhetsmål:

Verksamheten är jämställd.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

En jämställd verksamhet utifrån diskrimineringsgrunderna.

Analys

Vi bedömer att vi har en jämställd verksamhet utifrån diskrimineringsgrunderna. Vi arbetar aktivt med vår likabehandlingsplan och genom projekt med barnkonventionen bedömer vi att vi har ökat både barnens och personalens kunskaper kring jämställdhetsarbete.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

 Ingen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Index Psykosocial arbetsmiljö 					77	fastställs 2017	2017
  Sjukfrånvaro 	6,4 %		6,7 %	6,9 %	7 %	tas fram av nämnden	VB 2017
  Sjukfrånvaro dag 1-14 	2,5 %		2,48 %	2,1 %	2,5 %	tas fram av nämnden	VB 2017

Nämndmål:

Nämnden är en bra arbetsgivare

 Ingen

Förväntat resultat

Medarbetarenkäten visar att personalen är motiverad och delaktig. Förvaltningens chefer utbildas i kompetensbaserad rekrytering och förvaltningen rekryterar och upprätthåller adekvat kompetens. Heltidsanställningar är norm och sjukfrånvaron fortsätter att minska.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
-----------	------------	-----------	-----------

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Enheterna ska gå igenom och diskutera resultatet av medarbetarenkäten samt ta fram handlingsplaner för identifierade förbättringsområden.	2017-01-01	2017-12-31	

Enhetsmål:

Norra Djurgårdsstaden 2 är en bra arbetsgivare.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Personalen har relevant utbildning och är motiverad och delaktig att verksamheten utvecklas framåt. Ett trivsamt klimat där arbetsglädjen syns tydligt. Sjukfrånvaron minskar. Personalen är medvetna om sitt eget ansvar, rättigheter och skyldigheter.

Analys

Vi bedömer att NDS2 är en bra arbetsgivare med personal med relevant utbildning. Vi bedömer att arbetsglädjen varierar mellan förskolorna. Vi ser att arbetet med arbetsglädje och ett mer utvecklat samarbete mellan avdelningarna och personalen behöver mer fokus. Vi bedömer att detta är en ständig process då korttidsfrånvaro och personalomsättning är relativt hög.

Vi bedömer dock att medvetenheten hos medarbetarna kring sitt eget ansvar, rättigheter och skyldigheter ökat. Enheten behöver arbeta vidare med Arbetsmiljöenkäten.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 arbetsmiljöenkät	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Arbetsmiljöenkäten har genomförts och vår bedömning är att resultatet påvisar att vi bör arbeta med vår arbetsmiljö för att förbättra den.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering

 Ingen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel brukare som inte upplever diskriminering inom förskolan och familjedaghem					100 %	Öka	2017
Analys Vi har nolltolerns mot diskriminering. Ingen har under året upplevt diskriminering.							

Nämndmål:

Verksamheterna är fria från diskriminering.

— Ingen

Förväntat resultat

Verksamheterna utvecklar ett jämställt, normkritiskt och antirasistiskt arbetssätt. Inga klagomål och synpunkter gällande diskriminering.

Enhetsmål:

Enheten är fri från diskriminering

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Ett gott och respektfullt bemötande mellan barn, vårdnadshavare och personal. Nolltolerans vid diskriminering.

Analys

Vi bedömer att enheten är fri från diskriminering då vi inte fått signaler på motsatsen. Vi arbetar för att alla ska ha ett trevligt bemötande och hälsa på alla som kommer till oss.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention

— Ingen

Nämndmål:

Barnperspektivet uppmärksammas och barnets rättigheter respekteras

— Ingen

Förväntat resultat

Barn och ungas intressen och behov tas till vara och deras inflytande stärks. Ökad samverkan mellan förskola, skola och socialtjänst bidrar till att barn och unga får sina behov tillgodosedda

Enhetsmål:

Enheten har barnens bästa i fokus

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Alltid sätter barnens bästa i fokus utifrån omsorg, lek, utveckling och lärande.

Analys

Vi bedömer att vi har barnens bästa i fokus där omsorg, lek, utveckling och lärande går hand i hand. Genom en blandad personalgrupp med olika åldrar, erfarenheter och kompetens möjliggörs fokus inom alla delar (omsorg, lek, utveckling och lärande/undervisning).

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Barnkonventionen	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Vi bedömer att vi är på god väg i början av ett långsiktigt arbete med Barnkonventionen. Alla avdelningar har, under året, arbetat med barnkonventionen tillsammans med barnen. Varietät material har använts som grund för olika åldersgrupper. Fokus på "Stopp, min kropp" och "Vilda säger nej" finns synligt på många av avdelningarna.			
 FN-dagen	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Vår bedömning är att uppmärksammandet av FN-dagen bör tydliggöras. Arbetet kring FN-dagen varierade över enheten även då man lyft Barnkonventionen kontinuerligt under året.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld

— Ingen

Nämndmål:

Ingen ska vara rädd för att utsättas för våld eller hot om våld i nära relationer

— Ingen

Förväntat resultat

Personer som utsätts för våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck har erbjudits stöd och vid behov skyddat boende. Medarbetare har tillräcklig kunskap för att upptäcka om någon är utsatt och vet vilket stöd som kan erbjudas.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Kompetenssatsning för förskolornas och parklekarnas ledning och personal kring våld i nära relationer.	2017-01-01	2017-12-31	

Enhetsmål:

Förskolan är uppmärksam på signaler som barn kan visa vid våld eller hot om våld i nära relationer.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Inga barn skall utsättas för våld eller hot om våld.

Barnen utvecklar sin förståelse för vårt samhälles gemensamma demokratiska värderingar.

Analys

Vi bedömer att förskolan är uppmärksam på signaler som barn kan visa vid våld eller hot om våld i nära relationer. Vi bedömer även att arbetet med barnkonventionen kan hjälpa barn att förstå sin rätt till en trygg uppväxt.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla

— Ingen

Nämndmål:

Verksamheterna präglas av öppenhet, delaktighet och ett gott bemötande

— Ingen

Förväntat resultat

Öppenhet, tillgänglighet och ett gott bemötande präglar verksamheten. Brukare upplever att de är delaktiga i insatsens utformning och utförande. Rätten till självbestämmande är grundläggande. Insatser utformas med respekt för den enskildes önskemål och val. Synpunkter och klagomål återkopplas, analyseras och åtgärdas vid behov.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Kompetensutveckling i bemötande gällande personer med funktionsnedsättning ska genomföras	2017-01-01	2017-12-31	

Enhetsmål:

Enheten har tydliga grundstrukturer och ett gott, informativt och positivt bemötande.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Tydliga ramar där information och bemötande bildar en genomtänkt grundstruktur.

Analys

Vi bedömer att vi allt mer skapat tydliga grundstrukturer och har ett informativt bemötande.

Vi arbetar kontinuerligt med bemötande genom återkommande öppna diskussioner för att upprätthålla ett jämlikt förhållningssätt hos all personal. Vi bedömer att detta påverkat allas bemötande i positiv riktning.

Vi bedömer dock att vi behöver bli bättre på att kommunicera, ifrågasätta, ge och ta positiv och negativ kritik till varandra i personalgruppen i direkt kommunikation. Genom att fortsätta våra diskussioner kring bemötande bedömer vi att vi kan utveckla detta arbetssätt.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande

— Ingen

Nämndmål:

Invånarna är delaktiga och har inflytande

— Ingen

Förväntat resultat

Invånarna känner sig delaktiga och har möjlighet att påverka.

Enhetsmål:

Barn och vårdnadshavare känner delaktighet och har inflytande i verksamheten.

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Att alla känner sig delaktiga i förskolans verksamhet.

Analys

Förskoleundersökningen

Jag har möjlighet till delaktighet och inflytande i verksamheten. 2017 67%, 2016 52%. Nöjdhetsgraden har ökat men vi bedömer att vi behöver fortsätta arbetet för att skapa en högre upplevelse av delaktighet. Detta genom att erbjuda fler mötestillfällen mellan förskola och hem te x. föräldarfika samt öka det låga antal deltagare på förskoleråden.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Reflektion och dokumentation	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Vi bedömer att vi måste arbeta vidare för att utveckla arbetet med reflektion och dokumentation för att uppnå en jämnare kvalitet mellan avdelningarna. Vår bedömning är att reflektion och dokumentationsarbete sker tillsammans med barnen men med varierad regelbundenhet.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

— Ingen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel elektroniska inköp	64 %			69 %	65 %	Tas fram av nämnden	VB 2017
Analys							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Vi ser att andelen elektroniska inköp minskat sedan T2, men vi strävar mot att öka andelen. Genom att endast beställningsansvariga gör beställningar bedömer vi att vi kommer att öka andelen. Vi bedömer att det finns ett behov av att informera tydligare hur inköpen ska göras.							

Nämndmål:

Nämndens upphandlingar och inköp utvecklar staden i hållbar riktning

— Ingen

Förväntat resultat

Ingångna avtal innehåller krav på hållbar utveckling. Inköp i verksamheterna sker inom ramavtal och e-handel tillämpas där så har avtalats med leverantör.

Enhetsmål:

Enheten gör sina inköp från upphandlade företag för en hållbar utveckling.

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Använda oss av stadens ingångna avtal vid inköp då de med fördel innehåller krav på hållbar utveckling.

Analys

Vi beställer främst från upphandade företag i vårt beställningssystem agresso. Detta uppgår till närmre 80% i enheten. Vi bedömer utifrån detta att vi uppnått ett gott resultat. Vi upplever att vissa leverantörer inte har alla de varor vi eftersöker i beställningssystemet och därför måste vi ibland beställa genom deras hemsidor eller per telefon och att vi ibland beställer från andra leverantörer då vi inte hittar det vi söker hos de upphandlade företagen.

Uppföljning av ekonomi

Uppföljning av driftbudget

Uppföljning av driftbudget

Enhetens nettobudget uppgick för året till 15009 tkr.

Resultatet för året var ett underskott om -3460 tkr, en avvikelse om -23,1%

Vi är ej en resultatenheter.

Åtgärdsplan budget – 2017

Jobba med budgeten varje månad – månadsprognos

Vi bokar månadsvis in möte med Natalia (controller) vilket gör att vi lär oss budgetmallen

allt mer. Vi behöver bli bättre på att jobba enskilt med månadsprognosen.

Barngrupperna – Fulla grupper med fast personal. Fram till nu har inte anställningar och påfyllnad av barngrupperna varit i fas. Då vi nu har fullt bemannat kommer vi att ha fylla på i grupperna. Under vt17 kommer vi att ta in några fler barn i vissa grupper, då befintliga barn i våra grupper blir äldre.

Vi har mycket rörelse i barngrupperna men jobbar aktivt för att hålla alla platser fyllda. Vi fyller fortfarande på vilket vi bedömer kommer gynna vår budget. Vi har pågående rekryteringar av fast personal.

Inköp av lekmaterial/förbrukningsmaterial– Stora inköp har gjorts då vi är i nystart – inköpen kommer att minska då vi nu har ett grundmaterial till båda förskolorna.

Vi ska tillsammans med våra inköpsansvariga se över inköpen av förbrukningsmaterial om det finns billigare alternativ som kan minska våra kostnader.

Inköpen av nytt lek- och förbrukningsmaterial minskar.

Vikarier – Vi har haft stora vikariekostnader - minska antalet vikarier genom mer noggrann planering, organisering och friskvårdsarbete. Undvika ”pool” vikarier och i första hand använda oss av våra tim-vikarier vid behov.

Vi behöver ytterligare se över våra vikariekostnader och göra personalen mer delaktiga i planeringen i hur och när vi ska använda oss av vikarier. Personalen kommer att bli informerade och påminnas om den höga kostnad vikarier utgör.

Sjukfrånvaro – Vi har haft stor sjukfrånvaro – Vi kommer att arbeta med friskvård i förebyggande syfte. Visa på hur viktigt ledningsgruppen tycker det är med friskvård. Tillsätta friskvårdsansvariga 1 per förskola som motiverar och aktiverar personalgruppen genom friskvårdsaktiviteter och utmaningar.

Sjukfrånvaron har minskat under året och vi beräknar att den kommer att minska ytterligare då personal med tidigare hög sjukfrånvaro har/kommer att sluta/tjänstledighet.

Fortbildning – ingen mer fortbildning än de föreläsningar som anordnas av förvaltningen. Vi kommer inte att belasta budgeten med utbildning.

Investeringar

Investeringar

Under den senare delen av året har investeringar i form av ett torkskåp gjorts till enheten.

Medel för lokaländamål

Övrigt

Synpunkter och klagomål

Synpunkter och klagomål Synpunkter och klagomål som inkommit sedan januari 2017

Vassa kanter/fönsterkarmar och dörrstoppar vid entrén på Fjällklockan. Klagomålet kom in

muntligt till personalen på barnets avdelning sedan muntligt till förskolechefen, februari 2017. Åtgärdades av fastighetsägaren mars 2017.

Synpunkter från vårdnadshavare på manlig personal. Synpunkten inkom per mail till personal på barnets avdelningen samt till förskolechefen april 2017. Vårdnadshavare påpekar att barnet visar rädsla inför manlig personal på annan avdelning än barnets, detta vid öppning då avdelningarna är sammanslagna. Åtgärd: föräldrasamtal dagen efter synpunkten inkom. Samtalet ledde till att barnet kommer att lämnas senare under en period då två personal finns på plats samt att barnet ska få hjälp med att bygga relation till all personalen på förskolan. Barnet har tidigare visat rädsla inför män. Vårdnadshavarna föredrar kvinnlig personal men vill inte skuldbelägga den manliga personalen.

Personalens bemötande mot vårdnadshavare kring föräldraledigas möjlighet till ökad vistelsetid. Klagomål inkom till förskolechefen i samtal. Januari 2017. Åtgärd: Vårdnadshavaren har haft samtal med personalen och förskolechefen med personalen.

Överinskrivning av barn under mars. Klagomål inkom i mars. Åtgärd: När skolbarnen lämnat förskolan kommer antal barn inte överskridas. I början av september kom klagomål från tre familjer som tyckte att deras barn hade hamnat med barn i fel ålder. Åtgärd; ett flertal samtal mellan Pedagoger och föräldrar pedagogerna fått förklara hur de arbetat fram en åtgärdsplan.

I september inkom klagomål till förskolechef från en förälder om att vi inte har tillräckligt barnsäkert på framsidan av gården tex. fönsterbläck som barnen kan riva upp ansiktet på. Åtgärd; Fastighetsförvaltaren åtgärdade detta. Av samma förälder har vid upprepade tillfällen under hösten inkommit klagomål till förskolechef om brister i barnsäkerhet. Åtgärd; vi har vid vår barnsäkerhetsrond i höst åtgärdat det.

Rutiner kring synpunkter och klagomål:

Vi ska dokumentera skriftligen när synpunkter och klagomål inkommer. Mapp med mall för synpunkter och klagomål finns. Denna metod har tyvärr inte fungerat som vi avsett och vi behöver förbättra denna rutin.

Övrigt